

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum castitas sit virtus? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

- ¶ Circa primum quærentur quatuor.
 ¶ Primo, verum castitas sit virtus?
 ¶ Secundo, verum sit virtus generalis?
 ¶ Tertio, verum sit virtus distincta ab abstinencia?
 ¶ Quarto, quomodo se habeat ad pudicitiam.

ARTIC. I.

Verum castitas sit virtus?

728
 3. eth. 1e.
 22. co. 2.
 fin.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod castitas non sit virtus. Loquimur enim nunc de virtute animæ. Sed castitas videtur ad corpus pertinere. Dicitur enim aliquis castus ex eo quod aliqualiter se habet ad vsum quarundam corporis partium. Ergo castitas non est virtus.

¶ 2 Præterea, Virtus est habitus voluntarius, vt dicitur in 2. Ethic. * Sed castitas non videtur esse aliquid voluntarium, cum per violentiam auferri videatur mulieribus violenter oppressis. Ergo videtur quod castitas non sit virtus.

¶ 3 Præterea, Nulla virtus est in infidelibus. Sed aliqui infideles sunt casti. Nō ergo castitas est virtus.

¶ 4 Præterea, Fructus à virtutibus distinguuntur. Sed castitas inter fructus ponitur, vt patet ad Galat. 5. Ergo castitas non est virtus.

SED contra est, quod Aug. dicit in lib. de Decem chordis *, Cū debeas in virtute præcedere uxori, quoniam castitas virtus est, tu sub vno impetu libidinis cadis, & vis uxorem tuam esse victricem.

RESPONDEO dicendum, quod nomen castitatis sumitur ex hoc quod per rationem concupiscentia castigatur: quæ ad modum pueri est refræanda, vt patet per Philos. in 7. Ethic. * In hoc autem rationis humanæ consistit, quod sit aliquid secundum rationem modificatum, vt ex supradictis * patet. Unde manifestum est castitatem esse virtutem.

Ad primum ergo dicendum, quod castitas consistit quidem in anima, sicut in subiecto, sed materiam habet in corpore: pertinet enim ad castitatem, vt secundum iudicium rationis, & electionem vo-

luntatis aliquis moderatè utatur corporalibus membris.

Ad secundum dicendum, quòd sicut August. dicit in 1. de Ciuit. Dei *, Proposito animi permanente, per quod etiam corpus sanctificari meruit, nec ipsi corpori auferat sanctitatem violentia libidinis alienæ, quam seruat perseverantia continentia suæ. Et ibidem dicit *, quòd est virtus animi, quæ comitem habet fortitudinem, qua potius qualibet mala tolerare, quàm malo consentire decreuit.

li 1. c. 18.
post med.
tom. 5.

Eiusdem
1. lib. c.
18. to. 5.

Ad tertium dicendum, quòd sicut August. dicit in 4. contra Iulianum *, Absit ut sit in aliquo vera virtus, nisi fuerit iustus. Absit autem, ut sit iustus verè, nisi viuat ex fide. Et ideò concludit, quòd in infidelibus neque est verè castitas, neque aliqua alia virtus: quia scilicet non referuntur ad debitum finem. Et sicut ibidem subdit, non officijs, id est, actibus, sed finibus à vitijs discernuntur virtutes.

li. 4. c. 3.
aliquan.
sulum à
prin. 10 7

Ad quartum dicendum, quòd castitas, in quantū est quidem secundum rationem operans, habet rationem virtutis; in quantum autem habet delectationem in suo actu, connumeratur inter fructus.

ARTIC. II.

Utrum castitas sit virtus generalis?

729

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd castitas sit virtus generalis. Dicit enim August. in lib. de mendacio *, quòd castitas animi, est ordinatus animi motus, non subdens maiora minoribus. Sed hoc pertinet ad quamlibet virtutem. Ergo castitas est generalis virtus.

c. 20. post
me. 10. 4.

¶ 2 Præterea, Nomen castitatis à castigatione sumitur. Sed quilibet motus appetitiuæ partis debet castigari à ratione. Cùm ergo per quamlibet virtutem morale refrænetur aliquis appetitiuus motus, videtur quòd qualibet virtus moralis sit castitas.

¶ 3 Præterea, Castitati fornicatio opponitur. Sed fornicatio videtur ad omne genus peccati pertinere. Dicitur enim in Psal. 72. Pecces omnes qui fornican-